

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

О. В. Белкіна-Ковальчук

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

*Методичні рекомендації
щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів*

Луцьк 2022

УДК 373.035:364]:37.018.5(072)

Б 46

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(Протокол № 1 від 21 вересня 2022 року)*

Рецензенти:

Чернета С. Ю. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи Волинського національного університету імені Лесі Українки;

Стасюк В. П. – методист навчально-методичного кабінету психологічної служби департаменту освіти Луцької міської ради.

Белкіна-Ковальчук О. В.

Б 46 **Соціально-педагогічна** робота в закладах освіти : методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та самостійної роботи студентів / укладач Олена Віталіївна Белкіна-Ковальчук. Луцьк, 2022. 40 с.

На основі узагальнення результатів соціально-педагогічних досліджень і передового соціально-педагогічного досвіду розроблено методичні рекомендації «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» підготовки бакалавра галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» за освітньо-професійною програмою «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота».

Рекомендовано здобувачам освіти 3 курсу спеціальності 231 Соціальна робота освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота».

УДК 373.035: 364]:37.018.5(072)
© Белкіна-Ковальчук О. В., 2022
© Волинський національний
університет імені Лесі Українки,
2022

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Опис освітнього компонента	5
2. Структура освітнього компонента	7
3. Інформаційний обсяг освітнього компонента	10
4. Політика оцінювання	24
5. Розподіл балів і критерії оцінювання з освітнього компонента	26
6. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю	28
7. Рекомендована література та інтернет-ресурси до освітнього компонента	37

ПЕРЕДМОВА

Освітній компонент «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» належить до циклу дисциплін професійної підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 231 Соціальна робота за освітньо-професійною програмою «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» і спрямована на формування теоретичних знань щодо змісту, форм, методів роботи соціального педагога в закладах освіти та вироблення умінь і навичок застосовувати професійні знання в практичній діяльності. Професійна підготовка майбутніх фахівців – соціальних педагогів – передбачає формування у них комунікативних, організаційних умінь та навичок; умінь використовувати методи, форми соціально-педагогічної роботи з різними віковими групами дітей, батьками, педагогічним колективом.

Методичні рекомендації «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» визначають організаційні, навчальні й методичні вимоги до здобуття бакалаврами соціальної роботи за освітньо-професійною програмою «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» компетентності реалізувати соціально-педагогічну та соціально-виховну роботу в закладах освіти.

Із метою підготовки бакалаврів з соціальної роботи за освітньо-професійною програмою «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» до реалізації професійних функцій методичні рекомендації «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» мають такий зміст:

1. Опис освітнього компонента.
2. Структура освітнього компонента.
3. Інформаційний обсяг освітнього компонента.
4. Політика оцінювання.
5. Розподіл балів і критерії оцінювання з освітнього компонента.
6. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю.
7. Рекомендована література та інтернет-ресурси до освітнього компонента.

Питання для обговорення й завдання для самостійної роботи до кожної теми визначають вимоги до рівня та якості підготовки здобувачів освіти до практичних занять із навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти».

Тестові завдання для самоконтролю й підсумкового контролю мають за мету орієнтувати здобувачів освіти на рівень і якість здобуття знань, умінь, навичок та забезпечити самоперевірку готовності до підсумкового контролю. Зміст тестових завдань відображає основні положення, категорії, поняття освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти».

Рекомендована література та інтернет-ресурси до кожної теми включають посібники, наукові фахові статті, які мають теоретичну й практичну значущість для здобуття бакалаврами з соціальної роботи компетентності реалізувати соціально-педагогічну та соціально-виховну роботу в закладах освіти.

1. Опис освітнього компонента

Таблиця 1.1

Характеристика освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» для денної форми навчання

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота ОПП Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота Перший (бакалаврський) рівень ОС бакалавр	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 180 год. / 6 кредитів		Рік навчання — 3 курс
		Семестр — 5-й
		Лекції — 42 год
		Практичні (семінарські) форма — 42 год
		Самостійна робота — 84 год
ІНДЗ: немає		Консультації — 12 год
	Форма контролю — екзамен	
Мова навчання	Українська	

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» — формувати знання здобувачів освіти про нормативні документи, обов'язки, зміст роботи соціального педагога в закладах освіти.

Основними завданнями вивчення освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» є: формувати знання здобувачів освіти про зміст, особливості роботи соціального педагога в різних типах закладів освіти; формувати знання про основні форми, методи соціально-педагогічної роботи з різними суб'єктами освітнього процесу; формувати уміння застосовувати методи соціально-педагогічної роботи в своїй професійній діяльності.

Відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальна педагогіка, соціально-виховна робота» у ході вивчення освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» у здобувачів освіти необхідно сформувати

загальні і фахові (спеціальні) компетентності, а саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ФК 3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

ФК 5. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.

ФК 11. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.

ФК 15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

ФК 16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

ФК 17. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.

ФК 18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

ФК 21. Здатність організовувати та здійснювати соціально-педагогічну роботу в закладах освіти, в т.ч. впроваджувати технології соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю.

ФК 22. Здатність забезпечувати соціальну інтеграцію дітей та молоді з інвалідністю у соціальному середовищі.

ФК 24. Здатність організовувати та здійснювати профілактичну діяльність для попередження поведінкових відхилень, соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

Результати навчання

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.

ПРН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

ПРН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.

ПРН 22. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування

принципово нових ідей.

ПРН 25. Здатність до раціонального вибору і реалізації технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти.

2. Структура освітнього компонента

Структура освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» для денної форми навчання представляється у вигляді табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Структура освітнього компонента «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» для денної форми навчання

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/балів
Змістовий модуль 1. Функціональне поле діяльності соціального педагога в закладах освіти						
Тема 1. Соціальний педагог в системі освіти. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти	10	4	2	4	-	РМГ, ІРС / 1
Тема 2. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога закладу освіти	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 1
Тема 3. Планування у роботі соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 4. Звітність соціального педагога	9	2	2	4	1	РЗ, ІРС / 2
Тема 5. Критерії оцінювання роботи соціального педагога	6	2	-	4	-	-
Разом за модулем 1	42	12	8	20	2	6/40
Змістовий модуль 2. Робота соціального педагога з учасниками освітнього процесу						
Тема 6. Діагностична робота соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 7. Просвітницька робота соціального педагога	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 8. Профілактична робота соціального педагога	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 9. Консультування в роботі соціального педагога	10	2	2	5	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 10. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів	9	2	2	4	1	РМГ, ІРС / 2
Тема 11. Особливості здійснення соціально-педагогічного патронажу	8	2	2	4	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 12. Робота з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги	9	2	2	5	-	РМГ, ІРС / 2
Тема 13. Форми та методи роботи соціального педагога з батьками учнів	11	2	4	5	-	РМГ, ІРС / 4
Тема 14. Робота соціального педагога з педагогічним колективом	11	2	4	5	-	РМГ, ІРС / 4
Разом за модулем 2	84	18	22	40	4	22/40

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Змістовий модуль 3. Навчально-виховна робота соціального педагога						
Тема 15. Навчальна робота соціального педагога. Просвітницько-профілактичні програми. Особливості впровадження програми з формування в учнів життєвих навичок соціальної компетентності «Культура життєвого самовизначення»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 16. Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 17. Особливості впровадження просвітницької програми «Формування навичок безпечної поведінки дітей»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 18. Особливості впровадження просвітницької програми усвідомлення підлітками цінності здорового способу життя «Майбутнє починається сьогодні»	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Тема 19. Використання навчальних настільних ігор та методу кейсів у просвітницько-виховній роботі	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2

Назва змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ занят.	Сам роб.	Консультації	Форма контролю/ балів
Тема 20. Навички ефективного, ненасильницького спілкування	9	2	2	4	1	ТР, ІРС / 2
Разом за модулем 3	54	12	12	24	6	12/40
Види підсумкових робіт						Балів
Модульна контрольна робота 1						20
Модульна контрольна робота 2						20
Модульна контрольна робота 3						20
Усього годин / балів	180	42	42	84	12	100

Примітки: 1/ Moodle, Zoom – може застосовуватися одна з платформ або їхній симбіоз для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі, відповідно до Положення про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положення про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказів ректора

2 / Методи та форми контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, тощо.

3 У випадку набору здобувачів освіти менше 15 (малокомплектна група) кількість аудиторних годин зменшується вдвічі. Теми не розглянуті аудиторно опрацьовуються здобувачами освіти самостійно.

3. Інформаційний обсяг освітнього компонента

Змістовий модуль 1. Функціональне поле діяльності соціального педагога в закладах освіти

Тема 1. Соціальний педагог в системі освіти. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.

Професія — соціальний педагог. Соціально-педагогічна робота інших суб'єктів освітнього процесу (директора, заступників директора, класоводів, класних керівників і т.д.). Психологічна служба системи освіти України. Зміст, функції,

основні напрями роботи соціального педагога закладу освіти. Типи документації соціального педагога. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога в системі освіти.

План практичного заняття

1. Психологічна служба системи освіти України.
2. Зміст, функції та основні напрями роботи соціального педагога.
3. Нормативно-правова база професійної діяльності соціального педагога.

Завдання для самостійної роботи

Скласти картотеку статей з фахових періодичних видань, які присвячені роботі соціального педагога в закладах освіти. Проаналізувати спеціальні функції різних видів документів. Вказати переваги та недоліки роботи з документацією. Проаналізувати Положення про психологічну службу системи освіти України. Скласти схему структури та підпорядкування психологічної служби. Зробити порівняльну характеристику змісту роботи соціального педагога, практичного психолога закладу освіти.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Наказ МОН від 22.05.2018 № 509 «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України». URL: <https://imzo.gov.ua/2018/05/25/nakaz-mon-vid-21-05-2018-509-pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-psyholohichnu-sluzhbu-u-systemi-osvity-ukrajiny/>
2. Нормативно-правова база. URL: <https://imzo.gov.ua/psyholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/normatyvno-pravova-baza/>

Тема 2. Організаційні аспекти діяльності соціального педагога закладу освіти.

Внутрішнє та зовнішнє коло взаємодії соціального педагога. Посадова інструкція соціального педагога. Графік роботи соціального педагога. Соціальна паспортизація.

План практичного заняття

1. Професійна взаємодія соціального педагога.
2. Психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи загальної середньої освіти, графік роботи соціального педагога.
3. Соціальна паспортизація.

Завдання для самостійної роботи

Скласти коло внутрішньої та зовнішньої взаємодії соціального педагога в закладі освіти. Скласти соціальний паспорт та списки вразливих категорій здобувачів освіти.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України». URL : <https://imzo.gov.ua/2019/07/25/lyst-mon-vid-24-07-2019-1-9-477-pro-typovu->

dokumentatsiiu-pratsivnykiv-psykholohichnoi-sluzhby-u-systemi-osvity-ukrainy/

2. Наказ МОН № 691 від 19. 10.2001 р. Про затвердження Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів. URL : <https://zakononline.com.ua/documents/show/39469> 39469

Тема 3. Планування у роботі соціального педагога

Поняття про план та планування в роботі соціального педагога. Мета та принципи планування. Види та форми планів. Циклограма діяльності соціального педагога. Структура річного плану соціального педагога.

План практичного заняття

1. План як документ, види та форми планів соціального педагога.
2. Річний план роботи соціального педагога.

Завдання для самостійної роботи

Проаналізувати плани роботи соціальних педагогів. Скласти план роботи соціального педагога на місяць (за вибором).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Абетка соціального педагога / укладач В.В. Волканова. Х. : Вид. група «Основа». (Серія «Соціальному педагогу»). 2011. 235 с.

2. Лист МОН від 24.07.2019 № 1/9-477 «Про типову документацію працівників психологічної служби у системі освіти України». URL : <https://imzo.gov.ua/2019/07/25/lyst-mon-vid-24-07-2019-1-9-477-pro-typovu-dokumentatsiiu-pratsivnykiv-psykholohichnoi-sluzhby-u-systemi-osvity-ukrainy/>

3. Методичні рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби : метод. Рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, Ю. А. Луценко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г.Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 132 с.

Тема 4. Звітність соціального педагога

Види звітів соціального педагога. Статистичний звіт та особливості його оформлення. Аналітичний звіт, складові аналітичного звіту. Аналітичний звіт за результатами досліджень.

План практичного заняття

1. Особливості оформлення статистичного звіту.
2. Структура аналітичного звіту.

Завдання для самостійної роботи

Обрахувати статистичний звіт соціального педагога (за нормативами часу на основні види робіт). Ознайомитись з аналітичними звітами соціальних педагогів.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Додаток 1 до листа Міністерства освіти і науки України від 05.03.08 № 1/9-128 Нормативи часу на основні види роботи. URL : <https://studall.org/all3-159688.html>

2. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посіб. К. :

Шкільний світ, 2009. 118 с.

Тема 5. Критерії оцінювання роботи соціального педагога
Атестація соціальних педагогів. Самоаналіз соціального педагога.

Завдання для самостійної роботи

Ознайомитись з наказом МОН України № 930 від 06.10.2010 р. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників. Проаналізувати Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України, порівняти його з аналогічним документом зарубіжної країни (на вибір); схему самоаналізу соціального педагога (Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посіб. К. : Шкільний світ, 2009. С. 32-33). Скласти професійний портрет соціального педагога.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посіб. К. : Шкільний світ, 2009. С. 32-33.

2. Наказ МОН України № 930 від 06.10.2010 р. Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1255-10#Text>

Змістовий модуль 2. Робота соціального педагога з учасниками освітнього процесу

Тема 6. Діагностична робота соціального педагога

Діагностична функція в роботі соціального педагога. Напрямки діагностичної роботи соціального педагога. Основні методи та діагностичні методики соціального педагога. Циклограма та її значення у професійній діяльності працівників психологічної служби.

План практичного заняття

1. Напрямки діагностичної роботи соціального педагога.
2. Діагностичний мінімум в роботі соціального педагога.
3. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Ознайомитись з діагностичним мінімумом у діяльності працівників психологічної служби (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Провести методику (за вибором) та представити результати у вигляді аналітичного звіту за результатами дослідження.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Діагностичний мінімум у діяльності працівників психологічної служби. URL : <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/informatsijna-baza-psychologiv-ta-sotsialnyh-pedahohi/navchalno-metodychni-materialy-dlya-psychologiv/psychodiahnostychna-robota/>.

2. Методичні рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби : метод. Рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, Ю. А.

Луценко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 132 с.

Тема 7. Просвітницька робота соціального педагога

Основний зміст просвітницької роботи фахівця психологічної служби закладу освіти. Форми та методи просвітницької роботи соціального педагога.

План практичного заняття

1. Основний зміст просвітницької роботи фахівця психологічної служби закладу освіти.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Проаналізувати аналітичну записку щодо аналізу вітчизняних та закордонних методик для тестування школярів у процесі професійної орієнтації учнів ЗЗСО (вебсайт ДНУ «ІМЗО»).

Підготувати та провести фрагмент просвітницької роботи з учнями чи батьками на довільно обрану тему (профорієнтації та професійного самовизначення, медіаосвіти та медіаграмотності, торгівлі людьми, академічної доброчесності, соціально небезпечних хвороб, булінгу, кібербулінгу тощо).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Аналітична записка щодо аналізу вітчизняних та закордонних методик для тестування школярів у процесі професійної орієнтації учнів ЗЗСО. URL : <https://imzo.gov.ua/psycholohichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/proforientatsiyna-robota/>
2. Белкіна-Ковальчук О.В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.
3. Белкіна-Ковальчук О., Касьян Г. Педагогічні умови професійного самовизначення старшокласників. Педагогіка: зб. наук. праць: матеріали ІV Всеукраїнського круглого столу «Педагогічний дискурс», м. Луцьк. 28 жовтня 2019 р. С. 16-21.
4. Белкіна-Ковальчук О.В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. Humanitas. 2021. Випуск 1. С. 3-8.
5. Оліфірук Валерія, Белкіна-Ковальчук Олена Особливості соціально-педагогічної діяльності з дітьми трудових мігрантів. // Педагогіка [Текст] : зб. наук. пр. : матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та соціального забезпечення» (18 травня 2022 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети та ін.. Луцьк. 2022. 238 с. С. 148-152.

Тема 8. Профілактична робота соціального педагога

Соціально-педагогічна профілактика. Види профілактики. Основні напрями профілактичної роботи в закладі освіти. Форми та методи профілактики.

План практичного заняття

1. Особливості профілактичної роботи соціального педагога.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Проаналізувати Листи МОН України Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби 2018-2021 р.р. (вебсайт ДНУ «ІМЗО»). Зробити міні-конспект про особливості профілактичної роботи соціального педагога.

Підготувати та провести фрагмент профілактичної роботи на довільно обрану тему (обрати з вищезгаданих листів МОН).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О.В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.

2. Белкіна-Ковальчук О.В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. Humanitas. 2021. Випуск 1. С. 3-8.

3. Лист МОН України від 16.07.2021 р. № 1/9-363 Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у 2021/2022 р.р. URL : http://poshukach.com/redirect?user_type=1b&type=sr&redirect=eJwdjE0OgjAYRDmL-6E_hKJewVOAEtsI_QgtJMUreAO3brySB2Dh2pUutLiYSeZN8rT33ZYx006UHmlMh5JLgXjBRMb1gTn0ZLFaA4QCrzA8kJgg0xl6HqKMdQHx3trYMu4yjagp4p8QOfCSVND2uy1JQPXDJOuAga4aK5bA3Kj8Qv4e2NJWPQsSYTKVc71WvHkPF8e789u9Xx9b9c53H_umj_S&src=4e969e&via_page=1

4. Лист МОН України від 27.07.2020 р. № 22.1/10-1495 Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у 2021/2022 р.р. URL : http://poshukach.com/redirect?user_type=47&type=sr&redirect=eJwtjDEOgjAYRjmHgzf4aK1Axc2YeI-ixDZCf0ILSTmAu5subswfwBK7Gk3gIIXH4hi_v5Wnv2w1jphkpPtEQ94oJLjjkgnJ6uA8ZobBHCEkuMSMIQQScCRpkaHtaJqhLvjkWwOrpqaegI5K8gGtC2dNNWlz0JYMXN2Pugzo4aZ81RiQG8wkWvWPc5HAomNRlORZnvFVka6j5-NW7bf39-f1Xe4ui-sPCDI-dA&src=3f4a14&via_page=1

5. Лист МОН України від 18.07.2019 № 1/9-462 «Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2019/2020 навчальний рік». URL : <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-prioritetni-napryami-roboti-psihologichnoyi-sluzhbi-u-sistemi-osviti-na-20192020-navchalnomu-roci>

6. Лист МОН України від 07.08.2018 № 1/9-487 Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у 2018/2019 р.р. URL : http://poshukach.com/redirect?user_type=48&type=sr&redirect=eJwljE0OgjAUhNnqRXQztKj8eQsWHqAlsc9AH2kLSTmCe2_jJbyRVZOZ2XyTT3s_nYWgceX0xks6K3GQWSXkL0NwHiMblNRBlpAVvhQZapyqEpPIWGIbfO8NwajJBjUGWG7ZB0wuaB5Y01UbvhPcMK-6DZjhorkfCewWikej_uI4NQysSJKsyItc5vmxTp7N5rGn7t1sX3rZXcoPEuk6-g&src=2e8a00&via_page=1

Тема 9. Консультування в роботі соціального педагога

Консультування як напрям роботи соціального педагога. Види консультування. Технологія проведення консультативної бесіди. Вимоги до проведення консультацій. Особливості онлайн-консультування. Основні вимоги до соціального педагога, що проводить консультування.

План практичного заняття

1. Особливості консультативної роботи соціального педагога.
2. Основні етапи соціально-педагогічного консультування.
3. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Розробити рекомендації батькам/учням про виховання дитини, стосунки з однолітками, захист прав тощо.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О.В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.

2. Воленчук Т. В. Консультація у роботі соціального педагога. URL : <https://shag.com.ua/konsuletaciya-u-roboti-socialenogo-pedagoga.html>

3. Лекція. Соціально-педагогічне консультування випускників дитячих будинків і шкіл-інтернатів. URL : https://studopedia.com.ua/1_54316_osnovni-vimogi-do-sotsialnogo-pedagoga-shcho-provodit-konsultuvannya.html

Тема 10. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів

Поняття, мета, суб'єкти, функції соціально-педагогічного супроводу. Модель соціально-педагогічного супроводу учнів ззсо. Принципи та етапи соціально-педагогічного супроводу. Основні напрями роботи, за якими здійснюється соціально-педагогічний супровід. Соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

План практичного заняття

1. Особливості та основні етапи соціально-педагогічного супроводу.
2. Соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

3. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Скласти план соціально-педагогічного супроводу дітей (категорія за вибором). Із газети „Соціальний педагог» підібрати відповідні методичні матеріали для роботи із учнями соціально незахищених категорій.

Будучи на практиці в закладах освіти зібрати практичні матеріали по супроводу та патронажу (рекомендації, бланки документів тощо).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О. В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.

2. Белкіна-Ковальчук О. В. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в закладах освіти // Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики : колективна монографія / за редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2021. С. 176-217.

3. Лист МОН України від 07.08.2018 № 1/9-487 Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у 2018/2019 р.р. URL : http://poshukach.com/redirect?user_type=48&type=sr&redirect=eJwljE0OgjAUhNnqRXQztKj8eQsWHqAIsC9AH2kLSTmCe2_jJbyRVZOZ2XyTT3s_nYWgceX0xks6K3GQWSXkL0NwHiMblNRBlpAVvhQZapyqEpPIWGIbfO8NwajJBjUGWG7ZB0wuaB5Y01UbvhPcMK-6DZjhorkfCewWikej_uI4NQysSJKsyItc5vmxTp7N5rGn7t1sX3rZXcoPEuk6-g&src=2e8a00&via_page=1

Тема 11. Особливості здійснення соціально-педагогічного патронажу

Соціальний патронаж, соціально-педагогічний патронаж. Принципи, завдання соціально-педагогічного патронажу сім'ї. Методика контактної взаємодії соціального педагога з батьками. Сімейне неблагополуччя. Алгоритм роботи соціального педагога з неблагополучною родиною.

План практичного заняття

1. Особливості здійснення соціально-педагогічного патронажу.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати уривок розмови соціального педагога з батьками дитини з неблагополучної сім'ї.

Розробити інструментарій для вивчення виховних особливостей сім'ї.

Будучи на практиці в закладах освіти зібрати практичні матеріали по супроводу та патронажу (рекомендації, бланки документів тощо).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О.В. Сімейне неблагополуччя та його наслідки: соціально-педагогічний аспект. Humanitas. 2021. Випуск 3. С. 17-24.

2. Белкіна-Ковальчук О.В. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в закладах освіти // Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики : колективна монографія / за редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2021. С. 176-217.

3. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї. URL : https://allref.com.ua/uk/skachaty/Social-no-pedagogichniiy_patronaj_sim%E2%80%99yi

4. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї в умовах функціонування навчального закладу. URL : <http://studcon.org/socialno-pedagogichnyu-patronazh-simyi-v-umovah-funkcionuvannya-navchalnogo-zakladu>

Тема 12. Робота з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги

Категорії дітей, які потребують особливої педагогічної уваги. Особливості потреб таких дітей. Критерії визначення дітей, які потребують особливої педагогічної уваги. Схема організації роботи соціального педагога із здобувачами освіти, які вимагають особливої педагогічної уваги.

План практичного заняття

1. Категорії дітей, які потребують особливої педагогічної уваги: особливості їхніх потреб, критерії визначення таких дітей.

2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Скласти рекомендації для класних керівників щодо організації взаємодії дітей з особливостями психофізичного розвитку та їхніх однолітків в інтегрованому освітньому закладі. Скласти перспективний план роботи на навчальний рік з соціально-педагогічної просвіти батьків дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Створити банк діагностичних методик, за допомогою яких можна визначити потреби дітей з особливостями психофізичного розвитку в закладі загальної середньої освіти.

Скласти рекомендації для класних керівників щодо роботи з учнями, які потребують особливої педагогічної уваги (категорія на вибір).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О. В. Організаційно-педагогічні засади роботи з соціально обдарованими підлітками. // Педагогічна освіта у світлі реформ та викликів: матеріали Другої (II) Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Львів, 24-25 лютого 2022 року). Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2022. 240 с. С. 10-13.

2. Лист МОН України від 07.08.2018 № 1/9-487 Про пріоритетні напрями

роботи психологічної служби у 2018/2019 р.р. URL : http://poshukach.com/redirect?user_type=48&type=sr&redirect=eJwljE0OgjAUhNnqRXQztKj8eQsWHqAIsc9AH2kLSTmCe2_jJbyRVZOZ2XyTT3s_nYWgceX0xks6K3GQWSXkL0NwHiMbLNRBlpAVvhQZapyqEpPIWGIbfO8NwajJBjUGWG7ZB0wuaB5Y01UbvhPcMK-6DZjhorkfCewWikej_uI4NQysSJKsyItc5vmxTp7N5rGn7t1sX3rZXcoPEuk6-g&src=2e8a00&via_page=1

3. Методичні рекомендації вчителям загальноосвітніх навчальних закладів щодо організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. URL : <https://zavantag.com/docs/2002/index-327426.html>

4. Соціальна і життєва практика дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах навчально-реабілітаційних центрів : практико-зорієнтований посібник / за ред. канд. істор. Наук І. Г. Єрмакова, канд. психол. Наук К. С. Тороп, канд. пед. наук К. В. Рейди. Дніпро : «Інновація». 2018. 385 с. URL : <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/>

5. Технологія роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби. URL : <https://mybiblioteka.su/tom2/11-44116.html>

Тема 13. Форми та методи роботи соціального педагога з батьками учнів

Робота з батьками: просвіта, діагностика, консультативний напрямок. Основні форми та методи роботи з батьками.

План практичного заняття

1. Основні форми та методи роботи соціального педагога з батьками.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Дібрати інформаційний матеріал для проведення батьківських зборів (тема обирається студентом самостійно). Представити групі виступ соціального педагога на батьківських зборах.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Белкіна-Ковальчук О.В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня 2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.

2. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посібник. К. : Шкільний світ. 2009. 120 с.

3. Форми та методи роботи з батьками. URL : <https://megapredmet.ru/1-45767.html>

Тема 14. Робота соціального педагога з педагогічним колективом

Напрямки роботи соціального педагога з педагогічним колективом. Форми та методи роботи з педагогічним колективом.

План практичного заняття

1. Зміст, основні форми та методи роботи соціального педагога з педагогічним колективом.

2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Розробити програму тренінгового заняття для педагогічного колективу з профілактики професійного вигорання.

Розробити програму тренінгового заняття для педагогічного колективу інтегрованого освітнього закладу «Шляхи формування сприятливого соціально-психологічного клімату в класі». Здійснити їх мікрвикладання на практичному занятті.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Моїсеєнко К. Професійна діяльність соціального педагога : метод. посібник. К. : Шкільний світ. 2009. 120 с.

2. Пащенко О., Сокол Л., Харченко Н. Коучинг-сесії для педагогів. Київ : Видавнича група «Шкільний світ». 2019. 128 с.

Змістовий модуль 3. Навчально-виховна робота соціального педагога

Тема 15. Навчальна робота соціального педагога. Просвітницько-профілактичні програми. Особливості впровадження програми з формування в учнів життєвих навичок соціальної компетентності «Культура життєвого самовизначення»

Вікові та психологічні особливості здобувачів освіти: дітей дошкільного віку; учнів початкових класів; підлітків; школярів юнацького віку. Просвітницько-профілактичні програми в роботі соціального педагога. Програма «Культура життєвого самовизначення»: мета, структура, особливості впровадження.

План практичного заняття

1. Особливості проведення занять з різними віковими категоріями здобувачів освіти.

2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати та провести на практичному занятті мікрвикладання заняття за програмою «КЖС» для учнів різного віку.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Методичний комплекс «Культура життєвого самовизначення». URL : <https://childfund.org.ua/publikatsii/metodichnij-kompleks-kultura-zhitteвого-samoviznachennya>

2. Програми факультативів, спецкурсів і курсів за вибором. URL : <https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/fakultativy/>

Тема 16. Програма виховної роботи з учнями з питань протидії торгівлі

людьми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція»

Мета, завдання, структура програми «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція». Методичні рекомендації щодо проведення занять програми.

План практичного заняття

1. Особливості проведення занять з різними віковими категоріями здобувачів освіти.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати та провести на практичному занятті мікрвикладання заняття за програмою «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» для учнів різного віку.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Методичний посібник «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» для початкової школи. URL : <https://childfund.org.ua/publikatsii/metodichnij-posibnik-osobista-gidnist-bezpeka-zhittya-gromadyanska-pozitsiya-dlya-pochatkovoji-shkoli>

2. Програма «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція». URL : <https://www.slideshare.net/rmk-resh/ss-83128834>

3. Програма «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» і конспекти занять для усіх класів. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahist-prav-ditini/osobista-gidnist-bezpeka-zhittya-gromadyanska-poziciya>

Тема 17. Особливості впровадження просвітницької програми «Формування навичок безпечної поведінки дітей»

Сексуальне насильство над дітьми: причини, симптоми, типологія. Характеристика кривдника та жертв насильства. Методичні рекомендації щодо особливостей використання сценаріїв інтерактивних бесід для дітей 4-6 років, сценаріїв інтерактивних ігор для дітей віком 10-13 років, інтерактивних занять для дітей віком 14-18 років.

План практичного заняття

1. Попередження сексуального насильства та сексуальної експлуатації у площині формування навичок безпечної поведінки.
2. Особливості проведення занять з різними віковими категоріями здобувачів освіти.
3. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати та провести на практичному занятті мікрвикладання заняття за програмою «Формування навичок безпечної поведінки дітей» для учнів різного віку.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Методичний посібник «Формування навичок безпечної поведінки дітей» (Частина 1. Вчимо дитину захищатися). URL : <https://childfund.org.ua/publikatsii/metodichnii-posibnik-formuvannia-navichok-bezpechnoi-povedinki-ditei-chastina-1-vchimo-ditinu-zakhischatisia>

2. Навчіть дитину захищатись. Методичний посібник. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahistprav-ditini/osobista-bezpeka-ditini>

3. Формування навичок безпечної поведінки дітей частина 1 і 2. URL : <https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/vihovna-robotata-zahistprav-ditini/osobista-bezpeka-ditini>

Тема 18. Особливості впровадження просвітницької програми усвідомлення підлітками цінності здорового способу життя «Майбутнє починається сьогодні»

Мета, завдання, структура програми «Майбутнє починається сьогодні». Методичні рекомендації щодо проведення занять програми.

План практичного заняття

1. Особливості структури та проведення занять програми.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати та провести на практичному занятті мікрОВикладання заняття за програмою «Майбутнє починається сьогодні».

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення теми

1. Майбутнє починається сьогодні : навчально-методичний посібник з питань розвитку важливих життєвих навичок та профілактики шкідливих звичок. / Форбз Т., Джонсон Р., Корсаков К., Нотаро Д. та ін. ВГО «Міжнародний шкільний проект». 2007. 444 с.

Тема 19. Використання навчальних настільних ігор та методу кейсів у просвітницько-виховній роботі з дітьми

Навчальні настільні ігри «Рожеві окуляри», «Галопом по Європах» як додатковий ресурс в межах впровадження програми виховних заходів «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» для учнів 7 – 11 класів з питань попередження торгівлі людьми. Кейс-метод як спосіб формування життєвих компетентностей здобувачів освіти. Види та зміст кейсів. Технологія роботи з кейсом.

План практичного заняття

1. Види та зміст кейсів. Технологія роботи з кейсом.
2. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Підготувати та провести на практичному занятті настільну гру чи соціально-педагогічний кейс (за вибором).

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення

1. Класифікація кейсів. URL : <https://studfile.net/preview/9109980/page:3/>
2. Настільна гра «Галопом по Європах». URL : <https://childfund.org.ua/publikatsii/gra-galopom-po-ievropakh>
3. Настільна гра «Рожеві окуляри». URL : <https://childfund.org.ua/publikatsii/gra-rozhevi-okuliari>

Тема 20. Навички ефективного, ненасильницького спілкування

Концепція безпечного освітнього шкільного середовища. Шкільна медіація як засіб формування безпечного освітнього середовища. Особливості шкільної медіації, чинники та способи організації медіації у школі, відновні можливості шкільної медіації.

План практичного заняття

1. Сутність та ознаки безпечного освітнього середовища.
2. Відпрацювання навичок активного слухання, перефразування та уточнення.
3. Представлення перед групою результатів завдань для самостійної роботи.

Завдання для самостійної роботи

Розробити глосарій термінів до теми.

Розробити основні правила взаємодії медіатора.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для вивчення

1. Белкіна-Ковальчук О.В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. Humanitas. 2021. Випуск 1. С. 3-8.
2. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти : навчально-методичний посібник. URL : https://www.unicef.org/ukraine/sites/unicef.org.ukraine/files/2020-07/_0.pdf
3. Психолого-педагогічна робота у загальноосвітніх навчальних закладах з профілактики насильства над дітьми: Метод. посіб. / Автори-упоряд.: Вовчок Т.В., Степура Н.П., Даниленко І.С. та ін.; За заг. ред. Т.П.Цюман. К. : ВПЦ «Експрес». 2009. 328 с.
4. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. – К. : 2018. – 56 с.
5. Шкільна медіація: ефективне вирішення конфліктів у навчальних закладах. URL : <https://osvitaua.com/2017/05/57985/>
6. Olena V. Belkina-Kovalchuk, Evgeniya A. Durmanenko, Tetyana A. Martyniuk, Victoria V. Petruk, Svitlana Yu. Cherneta School Mediation as a Means of Preventing Social Maladjustment of Students from Risk Groups Journal of Intellectual Disability Diagnosis and Treatment. Vol.9. No. 5 (2021). P.546-554.

4. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю знань згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки». Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, вміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» є екзамен. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента становить 40 балів. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема опитування, захист проєктів, робота в малих групах, індивідуальна робота студентів, виступи на практичних заняттях, участь у дискусіях та дебатах, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем, тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 40.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем освіти модульної контрольної роботи у вигляді письмового або комп'ютерного тестування та проводиться або під час навчального заняття (його частини). Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить 60 балів.

Підсумкова модульна оцінка визначається в балах як сума поточної та контрольної модульних оцінок. Модуль зараховується здобувачеві, якщо він успішно виконав всі види навчальної роботи, передбачені силабусом освітнього компонента.

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється. Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Якщо з дисципліни підсумкова оцінка (бали) з освітнього компонента як сума підсумкових модульних оцінок становить не менше як 75 балів, то, за згодою здобувача освіти, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК (навчальної дисципліни). Така оцінка виставляється в день проведення екзамену в присутності здобувача освіти. Іспит складається у випадку, якщо здобувач освіти бажає підвищити рейтинг або у випадку незадовільної підсумкової семестрової оцінки. У цьому випадку бали, набрані здобувачем за результатами модульних контрольних робіт, анулюються.

Політика щодо дефлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За

об’єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

Підсумковий контроль

Іспит проводиться у письмовій формі (10 варіантів). Здобувачам освіти пропонуються три питання: два питання спрямовані на перевірку теоретичних знань, третє питання — на сформованість практичних умінь. Максимальна оцінка за іспит – 60 балів.

Програма іспиту затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання іспиту проводиться згідно розкладу. Повторне складання екзамену допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

5. Розподіл балів і критерії оцінювання з навчальної дисципліни.

Таблиця 5.1.

Розподіл балів із навчальної дисципліни «Соціально-педагогічна робота в закладах освіти» для денної форми навчання

Поточний контроль (мах = 40 балів)																	Модульний контроль (мах = 60 балів)	Загальна кількість балів							
Модуль 1					Модуль 2							Модуль 3					МК	МК	МК						
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							Змістовий модуль 3					Р 1	Р 2	Р 3						
T1	T2	T3	T4	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T13	T14	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T2	0	20	20	20	100
1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2					

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

2 (1) бали – Оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних

запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого представлення завдань на практичному занятті.

1,5 (0,75) бали – Оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

1 (0,5) бал – Оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0,5 (0,25) бал – Оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми.

Таблиця 5.2.

Шкала оцінювання знань студентів

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

6. Тестові завдання для самоконтролю та підсумкового контролю

1. Метою діяльності психологічної служби є:

- 1) психологічне забезпечення освітнього процесу в закладах освіти;
- 2) взаємодія закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні здобувачів освіти, їх адаптації до умов соціального середовища, забезпечення консультативної допомоги батькам;
- 3) сприяння створенню умов для соціального та інтелектуального розвитку здобувачів освіти, охорони психічного здоров'я, надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу відповідно до цілей та завдань системи освіти.

2. Психолого-педагогічне вивчення чинників становлення особистості, її індивідуального розвитку — це ... функція психологічної служби:

- 1) корекційно-розвиткова;
- 2) діагностично-прогностична;
- 3) соціально-захисна.

3. Визначення стратегії, мети, завдань, планування діяльності психологічної служби та координація взаємодії учасників освітнього процесу — це ... функція психологічної служби:

- 1) організаційно-методична;
- 2) діагностично-прогностична;
- 3) консультативна.

4. Система впливів, спрямованих на подолання визначених проблем, труднощів, шкідливих звичок, негативних емоційних станів тощо у здобувачів освіти; здійснення психолого-педагогічних заходів з метою усунення відхилень у психофізичному та інтелектуальному розвитку і поведінці, подолання різних форм девіантної поведінки; сприяння розвитку освітніх, інтелектуальних, загальних, спеціальних та соціальних здібностей, формування мотивації до освітньої діяльності у здобувачів освіти; надання психолого-педагогічної допомоги здобувачам освіти з метою адаптації до умов навчання і життєдіяльності — це ... функція психологічної служби:

- 1) корекційно-розвиткова;
- 2) соціально-захисна;
- 3) просвітницько-профілактична.

5. Допомога у вирішенні проблем щодо розвитку, виховання, навчання та формування психологічної і соціальної компетентності учасників освітнього процесу — це ... функція психологічної служби:

- 1) просвітницько-профілактична;
- 2) соціально-захисна;

3) консультативна.

6. *Поширення психологічних знань, виявлення фактів порушення прав дитини, вжиття заходів щодо подолання негативних чинників, які впливають на життєзабезпечення дитини, її моральний та соціальний розвиток, профілактика та попередження негативних впливів — це ... функція психологічної служби:*

- 1) соціально-захисна;
- 2) просвітницько-профілактична;
- 3) корекційно-розвиткова.

7. *Здійснення соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу, які опинилися у складних життєвих обставинах, перебувають у кризових ситуаціях (постраждали від соціальних, техногенних, природних катастроф, перенесли тяжкі хвороби, стреси, переселення, зазнали насильства тощо); захист конституційних прав і статусу, законних інтересів здобувачів освіти — це ... функція психологічної служби:*

- 1) корекційно-розвиткова;
- 2) просвітницько-профілактична;
- 3) соціально-захисна.

8. *Виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні — це:*

- 1) діагностика;
- 2) корекція;
- 3) консультування.

9. *Своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості, міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі — це:*

- 1) корекція;
- 2) профілактика;
- 3) просвіта.

10. *Усунення виявлених труднощів соціально-психічного розвитку здобувачів освіти, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки — це:*

- 1) корекція;
- 2) навчальна діяльність;
- 3) просвіта.

11. *Форма активного співробітництва, направлена на удосконалення, розвиток, формування особистості — це:*

- 1) консультування;
- 2) просвіта;
- 3) навчальна діяльність.

12. Багатофункціональний вид індивідуальної та групової роботи, спрямований на вирішення запитів, з якими звертаються учасники освітнього процесу — це:

- 1) консультування;
- 2) зв'язки з громадськістю;
- 3) навчальна діяльність.

13. Діяльність, спрямована на досягнення взаєморозуміння, співпрацю між окремими особами, колективами, соціальними групами, організаціями, державними органами управління — це:

- 1) консультування;
- 2) профілактика;
- 3) зв'язки з громадськістю.

14. Формування психологічної та соціальної компетентності учасників освітнього процесу — це:

- 1) просвіта;
- 2) навчальна діяльність;
- 3) консультування.

15. Участь у розробленні проектів нормативно-правових актів з питань діяльності психологічної служби здійснює:

- 1) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України;
- 2) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 3) навчально-методичний кабінет психологічної служби.

16. Діяльність науково-методичної комісії щодо експертиз освітніх програм, освітньої літератури відповідного напрямку роботи організовує:

- 1) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 2) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

17. Аналіз стану діяльності психологічної служби та прогнозування тенденцій її розвитку здійснює:

- 1) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 2) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

18. Прикладні наукові дослідження та інноваційні розробки у сфері

соціальної педагогіки та прикладної психології організовує:

- 1) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України;
- 2) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 3) навчально-методичний кабінет психологічної служби.

19. Науково-методичні вимоги до змісту діяльності працівників психологічної служби розробляє:

- 1) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 2) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

20. Розробляє методики, техніки і технології роботи із здобувачами освіти, в тому числі з дітьми з особливими освітніми потребами:

- 1) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України;
- 2) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 3) навчально-методичний кабінет психологічної служби.

21. Навчально-методичну, інформаційну, консультативну та експертну підтримку працівникам психологічної служби надає:

- 1) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 2) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

22. Діяльність методичних об'єднань практичних психологів і соціальних педагогів організовує:

- 1) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 2) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

23. Науково-дослідні, дослідно-експериментальні, практичні дослідження за пріоритетними напрямками діяльності психологічної служби здійснює та організовує:

- 1) Державна наукова установа «Інститут модернізації змісту освіти»;
- 2) навчально-методичний кабінет психологічної служби;
- 3) Український науково-методичний центр практичної психології і соціальної роботи НАПН України.

24. Сприяє взаємодії закладів освіти, сім'ї і суспільства у вихованні здобувачів освіти, їх адаптації до умов соціального середовища, забезпечує консультативну допомогу батькам (законним представникам):

- 1) соціальний педагог;
- 2) педагог-організатор;
- 3) психолог.

25. *Сприяє захисту прав здобувачів освіти від будь-яких видів і форм насильства, представляє їхні інтереси у правоохоронних і судових органах тощо:*

- 1) практичний психолог;
- 2) соціальний педагог;
- 3) педагог-організатор.

26. *Сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідальної поведінки, культури здорового способу життя, збереження репродуктивного здоров'я:*

- 1) педагог-організатор;
- 2) практичний психолог;
- 3) соціальний педагог.

27. *Здійснює просвітницьку та профілактичну роботу серед учасників освітнього процесу з питань запобігання та протидії домашньому насильству, у тому числі стосовно дітей та за участю дітей, злочинності, алкоголізму, наркоманії тощо:*

- 1) соціальний педагог;
- 2) педагог-організатор;
- 3) практичний психолог.

28. *Здійснює вивчення та аналіз соціальних умов розвитку здобувачів освіти, мікроколективу (класу чи групи), шкільного, студентського колективу в цілому, молодіжних і дитячих громадських організацій:*

- 1) педагог-організатор;
- 2) практичний психолог;
- 3) соціальний педагог.

29. *Сприяє формуванню психологічної готовності учасників освітнього процесу до взаємодії в інклюзивному середовищі з дитиною з особливими освітніми потребами:*

- 1) практичний психолог;
- 2) соціальний педагог;
- 3) педагог-організатор.

30. *Здійснює психологічний супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти:*

- 1) педагог-організатор;
- 2) практичний психолог;
- 3) соціальний педагог.

31. *Соціальний педагог працює за графіком, складеним ним, виходячи із - годинного робочого тижня, відповідно до навантаження та згідно нормативів часу*

на основні види соціально-педагогічної діяльності і затвердженим директором навчального закладу:

- 1) 20;
- 2) 40;
- 3) 25.

32. Документ, що вказує змістові орієнтири діяльності і визначає їх порядок, обсяг і часові межі:

- 1) навчальна програма;
- 2) план;
- 3) наказ.

33. За терміном передбачення і реалізації дій планування роботи соціального педагога поділяють на:

- 1) перспективне та оперативне;
- 2) календарне та оперативне;
- 3) річне та оперативне.

34. Метою планування роботи соціального педагога є:

- 1) вироблення єдиної, скоординованої послідовності його дій з одного боку, з адміністрацією ВВПЗ і педагогічним колективом, з іншого - з контингентом учнів, їх батьками, громадськими структурами, що передбачає встановлення термінів реалізації плану визначення пріоритетних напрямків і етапів діяльності;
- 2) визначення основних заходів щодо виконання поставлених цілей в конкретних умовах соціально-педагогічного процесу;
- 3) забезпечення різноманітності змісту, форм роботи, спрямованих на розвиток різноманітних інтересів і здібностей дітей.

35. До основних принципів планування спеціалісти відносять:

- 1) гуманістичність, науковість, доступність;
- 2) науковість, демократизація, зв'язок теорії з практикою;
- 3) науковість, оптимальність, узгодженість.

36. Конкретність основних позицій плану, його адекватність реальній ситуації, педагогічна доцільність і необхідність проведення планованих заходів. Наукове планування передбачає врахування соціальних і економічних закономірностей розвитку суспільства, психолого-педагогічних і соціально-педагогічних закономірностей виховання, всебічний аналіз тенденцій, що склалися, перспектив і специфіки роботи — це принцип планування:

- 1) оптимальність;
- 2) конкретність;
- 3) науковість.

37. Співвідношення і координація плану роботи соціального педагога з планами роботи школи, окремих підрозділів навчального закладу та ін. — це

принцип планування:

- 1) скоординованість (узгодженість);
- 2) колегіальність;
- 3) оптимальність.

38. Вибір змісту і форми побудови плану, найбільш придатних для конкретних умов — це принцип планування:

- 1) оптимальність;
- 2) перспективність;
- 3) конкретність.

39. Побудова плану з урахуванням близьких і далеких перспектив, віддалених, але конкретних завдань і цілей — це принцип планування:

- 1) скоординованість (узгодженість);
- 2) перспективність;
- 3) конкретність.

40. Використання форм колективного планування, врахування думки зацікавлених осіб і структур, оцінка експертів — це принцип планування:

- 1) оптимальність;
- 2) скоординованість (узгодженість);
- 3) колегіальність.

41. Чіткість формулювань, термінів, вказівка безпосередніх виконавців — це принцип планування:

- 1) конкретність;
- 2) оптимальність;
- 3) колегіальність.

42. Закони України, постанови Верховної Ради України. Кабінету Міністрів України, накази, розпорядження. Положення Міністерства освіти і науки України, управлінь (відділів) освіти і науки місцевих державних адміністрацій щодо діяльності психологічної служби системи освіти України належать до ... документації:

- 1) нормативно-правової;
- 2) довідково-інформаційної;
- 3) службової.

43. Підручники, навчально-методичні посібники, збірники методичних рекомендацій, навчальні програми (плани), фахові періодичні видання тощо належать до ... документації:

- 1) службової;
- 2) навчально-методичної;
- 3) нормативно-правової.

44. Матеріали науково-практичних конференцій, семінарів, нарад,

тематичні проспекти (буклети), доповіді, виступи на педрадах, навчально-тематичні плани роботи з учнями (дітьми), педагогічними працівниками, батьками тощо належать до ... документації:

- 1) навчально-методичної;
- 2) службової;
- 3) довідково-інформаційної.

45. Облік товарно-матеріальних цінностей кабінету соціального педагога, плани роботи соціального педагога (на рік, півріччя, місяць, тиждень, день), форми статистичної звітності встановленого зразка тощо належать до ... документації:

- 1) обліково-статистичної;
- 2) службової;
- 3) нормативно-правової.

46. Індивідуальні картки психолого-педагогічного діагностування, журнали індивідуальних консультацій, протоколи корекційно-відновлювальної та розвивальної роботи, матеріали психолого-педагогічних консилиумів, тексти (ключі) тестових методик, опитувальники, анкети, бланки відповідей тощо належать до ... документації:

- 1) службової;
- 2) довідково-інформаційної;
- 3) обліково-статистичної.

47. Статистичний звіт роботи соціального педагога подається:

- 1) один раз на рік;
- 2) двічі на рік;
- 3) щомісяця.

48. Аналітичний звіт роботи соціального педагога подається:

- 1) один раз на рік;
- 2) двічі на рік;
- 3) щомісяця.

49. Соціально-психологічний патронаж:

- 1) реалізується в різних формах тривало наданої психологічної та соціальної допомоги сім'ям, що переживають конфлікт або стресовий стан, а також мають проблеми у вихованні дітей, які у стані хронічної соціально-психологічної дезадаптації і емоційної напруги;
- 2) передбачає всебічну та дієву допомогу сім'ї, що має різні проблеми, силами спеціалістів соціальних служб, що орієнтуються на власні педагогічні можливості, а також на ресурси соціально-педагогічного простору;
- 3) діє щодо хворих і фізично неповноцінних членів сім'ї, в тому числі дітей (інвалідів), які потребують повсякденного догляду.

50. *Організація цілеспрямованої фахової допомоги сім'ї у вирішенні її соціальних і психолого-педагогічних проблем, допомога сім'ї у створенні доцільних умов виховання дитини у родині, формування соціально-педагогічної компетенції сім'ї це:*

- 1) напрями соціально-педагогічного патронажу сім'ї;
- 2) цілі соціально-педагогічного патронажу сім'ї;
- 3) завдання соціально-педагогічного патронажу сім'ї.

51. *Модель раннього виявлення сімейних проблем – це:*

- 1) початковий патронаж;
- 2) вступний патронаж;
- 3) превентивний патронаж.

52. *Соціально-педагогічний супровід – це:*

- 1) процес, що містить комплекс цілеспрямованих послідовних педагогічних дій, які допомагають людині зрозуміти життєву ситуацію, забезпечують людині саморозвиток на основі рефлексії того, що відбувається;
- 2) вид соціальної роботи, спрямованої на здійснення соціальних опіки, допомоги та патронажу соціально незахищених категорій дітей та молоді з метою подолання життєвих труднощів, збереження, підвищення їх соціального статусу;
- 3) система заходів, спрямованих на повернення особи до активного життя та праці, відновлення соціального статусу і формування в особі якостей, установок щодо пристосування до умов нормальної життєдіяльності.

53. *З метою виявлення дітей соціально-незахищених категорій із числа учнів на початку навчального року разом з класними керівниками здійснюється навчальних груп, на основі чого виділяються проблемні категорії сімей та дітей соціально-незахищених категорій, на основі чого складається «Банк даних соціального педагога»:*

- 1) вивчення;
- 2) опис;
- 3) паспортизація.

54. *Пролонгований процес, спрямований на попередження виникнення (або усунення) у дітей з особливими освітніми потребами дестабілізаційних чинників, формування їхніх адаптивних функцій, забезпечення оптимального розвитку та здобуття ними якісної освіти в умовах закладу освіти – це:*

- 1) психолого-педагогічний патронаж;
- 2) психолого-педагогічний супровід;
- 3) психолого-педагогічний захист.

55. *Технологія надання соціальної допомоги шляхом цілеспрямованого інформаційного впливу на людину чи групу людей з метою відновлення і оптимізації соціальних функцій, розробки соціальних норм спілкування – це:*

- 1) соціальне консультування;
- 2) соціальний супровід;
- 3) координування.

56. *Що вказує на те, що клієнт при консультуванні виявляє супротив?*

- 1) надмірна балакучість клієнта;
- 2) фіксація на минулому/майбутньому, відхід від нинішньої ситуації;
- 3) не погоджується з всім, що говорить консультант.

57. *Своєрідним індикатором сімейного благополуччя або неблагополуччя є:*

- 1) поведінка батьків;
- 2) характер дитини;
- 3) поведінка дитини.

58. *Навмисне застосування фізичної сили або влади, фактичне або у формі погрози, спрямоване на себе чи іншу особу або групу осіб, яке спричиняє або з великою імовірністю може спричинити тілесні ушкодження, психологічну травму, смерть, відхилення у розвитку або депривацію – це:*

- 1) булінг;
- 2) насильство;
- 3) конфлікт.

59. *Соціальний педагог виступає посередником між:*

- 1) сім'єю, державою;
- 2) сім'єю, державою, громадськими організаціями;
- 3) сім'єю, державою, громадськими організаціями та законодавчими органами.

60. *Діяльність соціального педагога з родиною включає три основні складові соціально – педагогічної допомоги:*

- 1) освітня, психологічна, посередницька;
- 2) освітня, психологічна, організація;
- 3) навчання, виховання, підтримка.

7. Рекомендована література та інтернет ресурси до освітнього компонента

1. Olena V. Belkina-Kovalchuk, Evgeniya A. Durmanenko, Tetyana A. Martyniuk, Victoria V. Petruk, Svitlana Yu. Cherneta School Mediation as a Means of Preventing Social Maladjustment of Students from Risk Groups Journal of Intellectual Disability Diagnosis and Treatment. Vol.9. No. 5 (2021). P.546-554.

2. Абетка соціального педагога / укладач В.В. Волканова. Х. : Вид. група «Основа». (Серія «Соціальному педагогу»). 2011. 235 с.

3. Белкіна-Ковальчук О.В. Основні напрями та завдання соціально-педагогічної роботи з сім'ями учасників АТО / ООС. Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Луцьк, 27–29 травня

2021 року / за заг. ред. С. Ю. Чернети. С. 68-73.

4. Белкіна-Ковальчук О.В. Особливості реєстрації випадків насильства в закладах загальної середньої освіти. Вісник ЧНПУ імені Т.Г. Шевченка. Серія: Педагогічні науки. 2018. Випуск 150. С. 11-15.

5. Белкіна-Ковальчук О., Касьян Г. Педагогічні умови професійного самовизначення старшокласників. Педагогіка: зб. наук. праць: матеріали ІV Всеукраїнського круглого столу «Педагогічний дискурс», м. Луцьк. 28 жовтня 2019 р. С. 16-21.

6. Белкіна-Ковальчук О.В. Профілактика та подолання булінгу в закладах вищої освіти. Humanitas. 2021. Випуск 1. С. 3-8.

7. Белкіна-Ковальчук О.В. Сімейне неблагополуччя та його наслідки: соціально-педагогічний аспект. Humanitas. 2021. Випуск 3. С. 17-24.

8. Белкіна-Ковальчук О.В. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в закладах освіти // Соціальна робота з сім'ями: теорії, моделі, ефективні практики : колективна монографія / за редакцією В. Петровича, С. Чернети. Луцьк : ФОП Гадяк Жанна Володимирівна, друкарня «Волиньполіграф». 2021. С. 176-217.

9. Воленчук Т. В. Консультація у роботі соціального педагога. URL : <https://shag.com.ua/konsuletaciya-u-roboti-socialenogo-pedagoga.html>

10. Запобігання та протидія проявам насильства: діяльність закладів освіти : навчально-методичний посібник. URL : https://www.unicef.org/ukraine/sites/unicef.org.ukraine/files/2020-07/_0.pdf

11. Класифікація кейсів. URL : <https://studfile.net/preview/9109980/page:3/>

12. Лекція. Соціально-педагогічне консультування випускників дитячих будинків і шкіл-інтернатів. URL : https://studopedia.com.ua/1_54316_osnovni-vimogido-sotsialnogo-pedagoga-shcho-provodit-konsultuvannya.html

13. Методичні рекомендації щодо впровадження циклограм діяльності працівників психологічної служби : метод. Рек. / авт.-упор.: В. М. Горленко, Ю. А. Луценко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г.Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2017. 132 с.

14. Психолого-педагогічна робота у загальноосвітніх навчальних закладах з профілактики насильства над дітьми: Метод. посіб. / Автори-упоряд.: Вовчок Т.В., Степура Н.П., Даниленко І.С. та ін.; За заг. ред. Т.П.Цюман. К. : ВПЦ «Експрес». 2009. 328 с.

15. Соціальна і життєва практика дітей з інтелектуальними порушеннями в умовах навчально-реабілітаційних центрів : практико-зорієнтований посібник / за ред. канд. істор. Наук І. Г. Єрмакова, канд. психол. Наук К. С. Тороп, канд. пед. наук К. В. Рейди. Дніпро : «Інновація». 2018. 385 с. URL : <https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/>

16. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї. URL :

https://allref.com.ua/uk/skachaty/Social-no-pedagogichniy_patronaj_sim%E2%80%99yi

17. Соціально-педагогічний патронаж сім'ї в умовах функціонування навчального закладу. URL : <http://studcon.org/socialno-pedagogichnyy-patronazh-simiyi-v-umovah-funkcionuvannya-navchalnogo-zakladu>

18. Технологія роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби. URL : <https://mybiblioteka.su/tom2/11-44116.html>

19. Цюман Т. П., Бойчук Н. І. Кодекс безпечного освітнього середовища: метод. посіб. / за заг. ред. Цюман Т. П. – К. : 2018. – 56 с.

20. Шкільна медіація: ефективне вирішення конфліктів у навчальних закладах. URL : <https://osvitaua.com/2017/05/57985/>

21. <https://imzo.gov.ua/>

22. <https://mon.gov.ua/ua/osvita>

Виробничо-практичне видання

Укладач **Белкіна-Ковальчук Олена Віталіївна**

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА РОБОТА В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

Методичні рекомендації щодо виконання практичних робіт та
самостійної роботи студентів

Друкується в авторській редакції